

DAGENS NAMN

Göte

Göte är ett tilltalsnamn för den som kommer från Götaland och betyder "götisk man". Det härstammar från den tid då vi som blev svenskar var uppdelade i svear och götar. Som förnamn började det användas först på 1800-talet. Cirka 12 800 heter Göte, omkring 4 300 har det som tilltalsnamn eller första förnamn.

Göta

Göta, den kvinnliga formen av Göte, började användas på 1800-talet och var vanligt åren 1900-1940. Cirka 2 500 heter Göta, omkring 1 300 kallas så eller har det som första förnamn.
Imorgon: Karl, Karla

Födelsedag.

För 52 år sedan, 1964, föddes den amerikanska skådespelaren Bridget Fonda. Pappan är Peter Fonda, fastern Jane Fonda och farfadern Henry Fonda. Bridget har spelat med i filmer som "Jackie Brown", "Välkommen till livet" och "Skandalen".

DET HÄNDE ...

1976

gick en våg av strejker över Spanien. Året innan hade den mångårige diktatorn Franco avlidit, och arbetarnas missnöje var uppdämt sedan de under årtionden förtryckts av politik formad med stöd av det fascistiska partiet Falangen.

1986

börsnoterades Ångpanneföreningen och direktörerna Peter Wallenberg och Curt Nicolin blev vardera en miljon kronor rikare. De hade fått köpa 15 000 aktier var till mycket lägre pris än allmänheten när värdepappren släpptes i slutet av 1985.

FÖRINTELSEN. Den 27 januari 1945 befriades förintelselägret Auschwitz-Birkenau

Adina Krantz och Nadine Gerson, tredje generationens överlevande, har startat föreningen Zikaron, för att berättelserna om förintelsen inte ska glömmas bort.

FOTO: MARCUS ERICSSON/TT

Barnbarnen för historien vidare

BERÄTTAR. Överlevande som kan berätta om vad som hände under Förintelsen blir allt färre för varje år som går. Men nu tar barnbarnen vid och för kunskapen om deras levnadsöden vidare.

– Vi är i ett skakigt skede, så nu gäller det att vi tar ansvar, säger Adina Krantz som börjat föreläsa ute på skolor.

Adinas mormor Olga Amsters familj mördas redan första dagen i Auschwitz. Olga själv överlever och befrias till slut från koncentrationslägret Bergen-Belsen. 1945 kliver den då 19-åriga judinnan från Rumänien i land i Sverige. Här startar hon ett nytt liv.

– Hon byggde upp en ny familj, och det har varit viktigt för mig att förstå varifrån jag kommer, förklarar Adina Krantz när hon berättar om sin mormor.

Åker ut och berättar

Olga Amster är, likt många andra av Förintelsens överlevande, inte längre i livet. Men deras historier ska leva vidare – det är både Adina Krantz

och hennes barndomsvän Nadine Gerson överens om. Tillsammans startade de 2013 föreningen Zikaron, som betyder "minne".

Föreningen samlar "den tredje generationens överlevande", som åker ut på Stockholms skolor och berättar om sina släktingars personliga öden.

– Det är ett sätt att ta över från de som inte längre kan berätta eller som blivit för gamla. Vem ska annars fylla gapet? säger Nadine Gerson.

Till skillnad från Adina Krantz mormor är Nadine Gersons farmor fortfarande i livet. Förintelsen präglade Nadines uppväxt, men då hade farmodern svårt att

tala om det som hänt.

– Som liten frågade jag alltid vad hon hade på armen. Jag såg tatueringen, men hon ville inte prata om det. Men nu känner hon sig otroligt stolt över oss, och har börjat berätta mer.

Bekämpa intolerans

Antisemitismen blir alltmer påtaglig i samhällsklimatet, inte minst efter dödsjutningarna i Paris och Köpenhamn. Nu ska Zikaron växa, och ska åka ut till skolor i hela landet med hjälp av ett stipendium från Micael Bin-

defelds stiftelse till minne av Förintelsen. Berättelserna om Förintelsens offer är viktiga att förmedla då man kan lära sig från det fruktansvärda som hänt, säger de.

– I dag finns mycket fördomar om olika folkgrupper och religioner, säger Adina Krantz.

Nadine Gerson fyller i:
– Med Zikaron försöker vi bekämpa intolerans och främlingsfientlighet i samhället.

Anna Karolina Eriksson/TT

Minnesdag för Förintelsens offer

FN:s generalförsamling beslutade unisont den 1 november 2005 att fördöma alla uttryck av religiös intolerans, trakasserier och våld mot personer och samhällen på grund av deras etniska ursprung eller religion, oavsett när de inträffar.

I samband med att resolutionen antogs beslutades att den 27 januari ska vara en internationell minnesdag för Förintelsens offer. 27 januari är samma datum som förintelselägret Auschwitz-Birkenau befriades 1945.

Medlemsländerna uppmanas att ta fram utbildningsprogram för att minnet av tragedin ska föras vidare till framtida generationer, för att undvika att folk mord inträffar igen.

Den 26 januari 2007 antogs en resolution av generalförsamlingen som fördömer alla förnekanden av Förintelsen.

Källa: FN och Forum för Levande Historia

I VÅRA SPALTER. 1966

Borgen på 180.000 till Karlsholme

Regeringen har medgett att Mariestads stad får teckna borgen för ett 20-årigt amorteringslån på 180.000 kr åt föreningen Karlsholme folkpark i staden. Beloppet skall disponeras för kostnaderna för att bygga ut föreningens dansrotunda med hygieniskt tillfredsställande sanitära anordningar.

Kanalfärjan står stilla på sön- och helgdagar

På grund av svårigheten att få någon att sköta färjan över Göta kanal har kommunalnämnden i Töreboda beslutat att ingen färjetrafik skall äga rum sön- och helgdagar. Vidare blir det lunchrast mellan kl. 10.45–11.45 och trafiken slutar varje dag kl. 19.15. Detta gör att Börstorpsborna har ännu mer anledning att vänta på färdigställandet av en bro över kanalen. Denna fråga har varit aktuell i många år, men när nu färjetrafiken minskas ner, så blir den än mer aktuell. Det är ju särskilt besvärligt för alla äldre, som ej har bil eller kan cykla. De blir tvungna att göra en omväg till landsvägsbron för sitt komma över kanalen, när färjan är stängd.

Positiv prognos för Electrolux

Behovet av frysskåp och kombinationsskåp kyl/frys fortsätter att stiga, vilket innebär att den under senare år starkt expanderande produktionen vid Electrolux-fabriken i Mariestad fortsätter att öka även under 1966. Detta noterar Electrolux-koncernens tekniske direktör Ebbe Svensson i en prognos.

Motorsågen underlättar jobbet

Att skogsarbetet under de senaste femton åren har genomgått en betydande förändring ser man när man nu gör ett besök bland skogsarbetare. Den revolutionerande maskinen i skogsarbetarnas verktyg är motorsågen som betydligt underlättar det många gånger hårda arbetet. Motorsågen kom i handeln för 15 år sedan och inköpen av den blev den bästa investering som skogsarbetarna gjort. Arne Freden i Skagersvik var en av de första i Amnehärad som skaffade sig motorsåg. Han hugger året om i skogen och har också en son som följer i hans fotspår. Denna vinter har blivit den svåraste på många år för skogsarbetarna på grund av den myckna snön. Att krypa ner och såga under ett träd som det ligger massor med snö på är inte så trevligt. Snön har också gjort att skogsarbetarna nu inte kommer upp i de förtjänster de annars är vana vid.

Torsöaffär en livsnerv för tre öar

Det finns tre affärer på Torsö. Den ena av dessa är Mariebergs handel. En liten rödmålad handelsbod på Torsös bergiga västersida mot Dillö. En handelsbod som sedan 1915 betjänar hushållen på tre öar och 15 hushåll, och vars ägare sedan 1931 heter John Johansson. På sommaren har John Johansson bråda dagar med att betjäna kunder som då kan räknas i hundratal per dag, men på vintrarna kan det dröja halva dagar mellan varje kundbesök.

Hjo blir länets Grönköping

Hjo, en av Grönköpings Veckoblads främsta vänorter, planerar att i maj sparka i gång en festival i sekelskiftesmiljö och med Grönköpings anda svävande över tillställningen. Hjovalen tänker man kalla evenemanget. Hantverkets dag, Kurortens dag, utställningar och en hejdundrande festnatt ska bland annat ingå i programmet.

Törebodabo slapp undan med skyddstillsyn

Den man som 30 december förra året häktades av häradsrätten i Mariestad för 13 olika stölder av huvudsakligen koppartråd, dömdes av samma häradsrätt på tisdagen till skyddstillsyn med övervakning. Han försattes dessutom omedelbart på fri fot.